

Csernai Mihály

Császár

Szereplők:

<i>Izabella</i>	<i>(60-as nő)</i>
<i>Dr. Hidas Lóránt</i>	<i>(50-es szülészorvos)</i>
<i>Hidas Elemér</i>	<i>(15 éves, Izabella gyermeke)</i>
<i>Csantai Péter</i>	<i>(40-es ügyvéd)</i>

I.

DR. HIDAS	Én jót akartam.
CSANTAI	Az Ön jószándékát nem vitatom.
DR. HIDAS	Nem bírtam nézni.
CSANTAI	Ilyet akkor sem lehet csinálni.
DR. HIDAS	Elítél?
CSANTAI	Miért tenném? Én csak meg akarom érteni, hogy miért tette.
DR. HIDAS	Az egész életemet azzal töltöttem, hogy segítsek az embereken.
CSANTAI	Én is. De ez most nem fontos. Nem ez a fontos.
DR. HIDAS	Maga megért engem.
CSANTAI	Azt nem mondanám.
<i>Csend.</i>	
	Átlépett egy határt.
DR. HIDAS	Egy határt, azt mondja.
CSANTAI	Határozottan azt mondom.
DR. HIDAS	Maga kinek az oldalán van?
CSANTAI	Én senki oldalán nem vagyok.

II.

ELEMÉR	Megjöttem.
DR. HIDAS	Szerbusz, fiam.
ELEMÉR	Baj van?
DR. HIDAS	Miért lenne?
ELEMÉR	A gondok hozzátartoznak az életünkhöz, apa.
DR. HIDAS	Mikor lettél te ilyen bölcs?
ELEMÉR	Csak nem szeretem, amikor hazudsz nekem.

III.

CSANTAI	Tisztában van azzal, hogy mivel jár, ha bebizonyosodik, amivel gyanúsítják?
---------	---

DR. HIDAS Tisztában vagyok vele.
CSANTAI Ártatlannak vallja magát?

DR. HIDAS Igen.
CSANTAI Ugye tudja, hogy önnek nem dolga ártatlannak vallani magát?

DR. HIDAS Ki maga?
CSANTAI Dr. Csantai Péter.

DR. HIDAS Doktor. Na persze.
CSANTAI Parancsol?

DR. HIDAS S egy ilyen ügyvéd akar engem megvédeni?
CSANTAI Én nem akarom magát megvédeni.

DR. HIDAS Akkor? Minek jött ide?
CSANTAI Én nem támadtam magát. Én próbálom Önt és a motivációit megérteni. Önt itt egy asszony nagyon súlyos vádakkal illeti.

DR. HIDAS Ami történt, megtörtént. Tán el is avult mostanra.
CSANTAI Eszerint beismeri, hogy megtörtént?

DR. HIDAS Nem mondtam ilyet. De az az asszony olyasmire hivatkozik, ami kábé tizenöt éve történt. Ezt azért már engedjék meg kétségbe vonnom, doktor úr –

CSANTAI Nézze, mindegy, mikor történt. Súlyos a vád.
DR. HIDAS Ügyvéd úr, maga megőrjít engem.
CSANTAI Kérem, szólítson csak Péternek.
DR. HIDAS Péter, maga megőrjít engem.
CSANTAI Igazi nárcisztikus maga, igaz?
Csend.

Maga hisz Istenben?

DR. HIDAS Én az elmúlt két és fél évtizedes rutinomban hiszek.
CSANTAI Maga akkoriban kezdő orvos volt.

DR. HIDAS Már a pályán voltam egy ideje.
CSANTAI Meséljen magáról.

DR. HIDAS Minek? Mi ez? Ismerkedőkör? Irtózom attól, amikor egy ügyvéd nevezi magát doktornak. A doktor legyen doktor. Gyógyítson. Ne aktákat tologasson, ahogy maga.

CSANTAI Gúnyolódással nem megy semmire. Sok közös van bennünk.

IV.

IZABELLA Jó napot. Doktor úr. Csak egy pillanatra.
DR. HIDAS Nincs időm. Sietek.
IZABELLA Én örülök, hogy itt találom magát.

DR. HIDAS	Ismerjük egymást?
IZABELLA	Ami azt illeti, igen.
DR. HIDAS	Ne haragudjon, nem ismertem fel.
IZABELLA	Tizenöt éve voltam a páciense.
DR. HIDAS	Sokan voltak ennyi idő alatt.
IZABELLA	Már vajúdtam, mikor behoztak.
DR. HIDAS	Ezzel sokan vannak így.
IZABELLA	Nem láttam Önt azóta.
DR. HIDAS	Sajnálom. Sok a dolgom.
IZABELLA	Hol van a gyermekem?
<i>Csend.</i>	
DR. HIDAS	Nem értem.
IZABELLA	Maga ellopta a gyermekemet.
DR. HIDAS	Én nem loptam el senki gyermekét.
IZABELLA	Az a gyerek az enyém. Én hoztam a világra.
DR. HIDAS	Maga miről beszél?
IZABELLA	Már vajúdtam, amikor behoztak.
DR. HIDAS	Ezt már mondta. V.
CSANTAI	Milyen a viszonyod édesapáddal?
ELEMÉR	Szeretem az apámat.
CSANTAI	Sokat beszélgettek?
ELEMÉR	Az mondjuk kevésbé.
CSANTAI	Miért?
ELEMÉR	Zárkózott ember.
CSANTAI	Felmerült benned valaha, hogy nem szeret téged?
ELEMÉR	Uram, nem értem a kérdést. Miért merülne fel ilyen?
CSANTAI	Édesanyád?
ELEMÉR	Őt nem ismertem soha.
CSANTAI	Nem voltál kíváncsi rá?
ELEMÉR	Meghalt, amikor még nagyon kicsi voltam.
<i>Csend.</i>	
CSANTAI	Apával rendszeresen kimentünk a temetőbe.
ELEMÉR	Emlékszel rá?
CSANTAI	Nagyon kicsi voltam.
CSANTAI	Mi volt a temetőben?

ELEMÉR Kimentünk, apa mesélt róla. Aztán gyújtottunk egy gyertyát.
 CSANTAI Egyetlen gyerek voltál?
 ELEMÉR Igen.

CSANTAI De kérem, én nem értem ezeket a kérdéseket – azt mondta, mondani akar nekem valami fontosat.
 ELEMÉR Igen, igen –
 CSANTAI Nem mondja?
 CSANTAI Nem ilyen könnyű ez.

VI.

IZABELLA Hazudik.
 DR. HIDAS Nem szoktam hazudni.
 IZABELLA Ki a gyermek anyja?
 DR. HIDAS Meghalt. A feleségem. Ott van a temetőben. Kérdezze csak meg a fiamat.

IZABELLA Nem a maga fia. Az én fiam él.
 DR. HIDAS Dehogyan él. Meghalt. Én magam mondtam.
 IZABELLA Maga ellopta a gyermekemet, és azt mondta nekem, hogy meghalt.
Csend.

DR. HIDAS Miért?
 IZABELLA Mindenkinek így a legjobb.
 DR. HIDAS Maga miről beszél?
 IZABELLA Mindenkinek így a legjobb. Milyen életet élt volna az a gyerek maga mellett? Hát nem mindegy, hogy holt-e vagy sem?
 DR. HIDAS Egyáltalán nem mindegy.
 IZABELLA Nem dönthetjük el, hogy hova születünk. Maga viszont eldönthette volna, hogy akar-e oda gyereket szülni.
 DR. HIDAS Maga döntött helyettem.
 IZABELLA Kérdezze meg Elemért, hogy jó gyerekkora volt-e. Hogy milyen volt felnőnie. Egyedül neveltem fel.
 DR. HIDAS Nem a maga gyereke!

VII.

ELEMÉR Látni akarom az anyámat.
 DR. HIDAS Kimehetünk a temetőbe délután.
 ELEMÉR Nem azt. Az igazit.
 DR. HIDAS Ő volt az igazi.
 ELEMÉR Hazudsz. Tudom, hogy hazudsz.
 DR. HIDAS Hálátlan vagy.

ELEMÉR	Te meg hazug. Azt mondtad, meghalt az anyám. Az anyám él.
DR. HIDAS	Mindent megadtam neked, érted? Mindent.
ELEMÉR	Miért vetted el őt tőlem?
DR. HIDAS	Nézz körbe. Nem volt szép életed? Nem kaptál meg mindent?
ELEMÉR	Ez egy hazug élet, hát nem érted?
DR. HIDAS	Hazug? Minden hazug.
ELEMÉR	Miért csináltad?
DR. HIDAS	Szép életet akartam neked.
ELEMÉR	Anyámmal nem lett volna szép?
DR. HIDAS	Az a nő... csak bejött az ajtómon, tudod? Ránéztem, védtelen volt, gyámoltalan. Azt mondta, most meg fog szülni téged. Végül ki kellett szedjelek belőle. Kimetszettelek. Rádnéztem, olyan szép gyereket én még nem láttam, mint amilyen te voltál. A nő teljesen ki volt ütve, nem tudta, hol van. Tudtam, hogy ahova visszamegy, ott rád a lehető legrosszabb sors vár. Meg akartalak menteni.
ELEMÉR	Engem nincs mitől megmenteni, apa.
DR. HIDAS	Fenéket nincs. Mindenkit meg lehet menteni.
ELEMÉR	De miért mentesz meg olyat, aki azt soha nem kérte, hm?
DR. HIDAS	Jót akartam.
ELEMÉR	Te mindig jót akarsz.
<i>Csend.</i>	
	Meg akarom ismerni őt.
DR. HIDAS	Kit?
ELEMÉR	Az anyámat. A valódit.
DR. HIDAS	Hagyd ezt a baromságot, fiam. Senkinek nem lesz jobb, hidd el. Te az én fiam vagy.
ELEMÉR	Nem vagy az apám.
DR. HIDAS	De igen!
ELEMÉR	Nem hiszek neked. Többé nem.
VIII.	
IZABELLA	Ügyvéd úr, kérem.
CSANTAI	Tessék.
IZABELLA	Szerezze vissza a gyerekemet!
CSANTAI	Ez nem ilyen egyszerű.
IZABELLA	Az én gyerekem. És elvették tőlem. Maga azért van, hogy visszaszerezze!
CSANTAI	Honnan tudja, hogy tényleg a maga gyereke?

IZABELLA Belőlem vették ki! Nézze meg! Itt a hasamon a vágás, egy életen át viselem a nyomát.

CSANTAI Én ezt elhiszem.

Csend.

Van pénze DNS-vizsgálatra? Azzal talán be tudjuk bizonyítani, hogy Hidasnak semmi köze a gyerekhez –

IZABELLA Ügyvéd úr. Nekem az, hogy eljöttem ide, magához – nagyon nehéz volt, tudja? Nem tudtam, mire számítsak. Olvastam magáról az újságban.

CSANTAI Mit olvasott?

IZABELLA Maga egy tisztességes ember. Az igazság oldalára állt. Mindenben.

CSANTAI Köszönöm, igyekeztem, de higgye el, asszonyom, hogy a maga császármetszésének a nyoma nem lesz elég ahhoz, hogy az a fiú magához kerüljön. Hiszen az a fiú elvileg halott! Maga is így tudta, hogy halva született. Én nem tudok senkit feltámasztani.

IZABELLA Az igazság mellettünk van, ügyvéd úr. Vissza kell szereznie a fiamat.

CSANTAI Miért várt ennyit?

IZABELLA Megláttam azt a fotót a doktorról. Ami benne volt az újságban. „Új főorvos a szülészeti osztályon.” Emlékeztem rá. Mögötte ott állt az a fiú. Azt írták, az az ő fia. Elemér. Azt se tudtam, hogy ilyen név létezik, ügyvéd úr! A szívem majd’ megállt. Én felismertem.

IX.

ELEMÉR Találkoztam vele.

DR. HIDAS Kivel?

ELEMÉR Anyámmal. Megtalált.

DR. HIDAS Bántott?

ELEMÉR Nem. Nem bántott. Csak a szavai bántottak. De az is miattad.

DR. HIDAS Miattam?

ELEMÉR Hitttem neki.

DR. HIDAS Miért?

ELEMÉR Tudtam, hogy igazat mond.

DR. HIDAS Honnan?

Elemér nem válaszol.

X.

IZABELLA Te vagy az?

ELEMÉR Ki – én? Ki maga? Hagyjon békén.

IZABELLA Te vagy az. Az újságból.

ELEMÉR Milyen újságból? Hagyjon engem.

IZABELLA Az apád mellett álltál. A szülészorvos.
 ELEMÉR I-gen. Dr. Hidas Lóránt. Az apám.
 IZABELLA Téged pedig Elemérnek nevezett, igaz? Robikám.
 ELEMÉR Robi – milyen Robi? Ki maga?
 IZABELLA Robinak akartalak hívni. Az uram után. Szerettem az uradat. Az apádat.
 Meghalt, nem sokkal a születésed előtt. Aztán nézz oda.
 Robi. Kinyitom az újságot és ott vagy benne. Kiköpött mint az apád, Robi. Gyere haza, Robi. Gyere haza.

XI.

ELEMÉR Haza akarok menni.
 DR. HIDAS Itthon vagy.
 ELEMÉR Nem úgy. Haza. Tényleg haza. Nem ide, ahol csak hazugság van.
 DR. HIDAS Sajnálom, hogy elmész, Elemér.
 ELEMÉR Robi! Az én nevem Robi!
 DR. HIDAS Elemér a neved. Én adtam neked.
 ELEMÉR Hazugság itt minden. Az ablakok, a székek, az asztalok. Minden.
 Te is az vagy. Én is az vagyok. Nem akarlak többé látni.

XII.

CSANTAI Tudja, hogy hibát követett el, igaz?
 DR. HIDAS Tudom.
 CSANTAI Miért tette?
 DR. HIDAS Láttam, hogy az a nő honnan jött. Láttam, hogy hova készül vinni azt a fiút. Én csak egy jobb életet akartam neki. Ha már nekem úgysem adatott meg.
 CSANTAI Nem adatott?
 DR. HIDAS A feleségem meghalt. Ha lett volna gyerekem, tőle lett volna, ebben biztos vagyok.
 CSANTAI Sajnálom. Ez akkor sem magyarázat. Maga valaki más gyerekét vitte el.
 DR. HIDAS Mindig egy Elemér nevű fiúra vágytam. Az apámat is Elemérnek hívták.
 CSANTAI Senki sem a maga jószándékát vitatja, Lóránt. Én elhiszem, hogy maga jót akart, csak kicsit túllőtt a célon.
 DR. HIDAS Milyen éleslátás!
 CSANTAI Ne gúnyolódjon. Nincs abban a helyzetben.
 DR. HIDAS Nálam legalább egy kicsit belekóstolhatott az életbe.

XIII.

IZABELLA Bújj be!

ELEMÉR	Jövök, máris.
IZABELLA	Mit szólsz?
ELEMÉR	Egyszerű.
IZABELLA	Kicsi ház. Apáddal építettük.
ELEMÉR	Apámmal?
IZABELLA	A Robi-apáddal, tudod.
ELEMÉR	Ezt ő építette?
IZABELLA	Bizony. Hosszú hónapokig hoztuk hozzá az alapanyagot. Voltak nagyon kedves szomszédok meg barátok. Segítettek. Hoztak mindent, amit találtak. Aztán mikor felépítettünk mindent, hirtelen vége lett. Tudtuk, hogy jönni fogsz és tudtuk, hogy ennek itt most vége lett.
ELEMÉR	Vége lett? Hogy érted, hogy vége lett?
IZABELLA	Elfogyott a pénz. Meg a szívésségek.
<i>Csend.</i>	
ELEMÉR	Tudok valamiben segíteni?
IZABELLA	Nekem jó, hogy itthon vagy. Végre. Annyi idő után. Te vagy a Robi, az én Robim, aki hazatért. Aki annyi ideig távol volt, és most végre hazatért. Én tudtam, hogy nem haltál meg.
ELEMÉR	Lassabban, anya. Nekem ez sok így elsőre. Persze, hogy nem haltam meg. Élek.
IZABELLA	Megmutassam a szobádat?
ELEMÉR	Még szobám is van?
IZABELLA	Én magam rendeztem be. Gyere!
ELEMÉR	Visszajövök legközelebb. Holnap.
IZABELLA	Nincs idő holnap visszajönni. Most gyere. Nézd meg a szobádat.
ELEMÉR	Nincs most kedvem. Anya.
IZABELLA	Anya... hát anyának szólítottál.
ELEMÉR	Sajnálom.
IZABELLA	Ne sajnáld. Anyának szólítottál. Anya. Én vagyok az, anya. Ne aggódj, Robi. Itt vagyok. Nem kell aggódnod többé. Nekem se kell aggódnom többé. Itt vagy. Itt vagyok. Megvédelek.
ELEMÉR	Nincs mitől megvédeni engem.
IZABELLA	Te a Robi vagy. Az én Robim. Végre hazaértél.
ELEMÉR	Haza?
IZABELLA	Haza.
ELEMÉR	Jó otthon lenni. De most hazamennék.

IZABELLA
ELEMÉR

De hát – már itthon vagy.

Minden hazugság. Te is egy hazugság vagy. Az eddigi életem is egy hazugság. Minden körülöttem – hazudik. Hazudnak ezek a falak, hazudik az apám, hazudsz te is. Minden hazudik.